

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2025-09-24

Diarienummer:
KSN- 2025-01997

Handläggare:
Lisbet Holmberg Stark

Stärkt samordning och genomförande inom digitalisering och AI

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** inrätta en central samordningsfunktion för digitalisering och AI,
2. **att** uppdra till stadsdirektör att säkerställa en central samordningsfunktion samt plan för genomförande och koordinering, samt
3. **att** återslag rapportering sker kontinuerligt till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Ärendet

I Policy för digital transformation uttrycks den politiska visionen att göra Uppsala till en av Europas mest digitala platser år 2050. Digital transformation ger Uppsala kommun möjlighet att hantera utmaningar och omvärldens förväntningar genom att erbjuda en effektiv och innovativ välfärd.

I målbilden för det digitala invånarmötet (KSN-2025-02259-1) beskrivs ett önskat nyläge för hur de som interagerar med Uppsala kommun via digitala gränssnitt, skall uppleva mötet. Syftet är att förbättra användarupplevelsen och göra det så enkelt som möjligt för invånarna att möta Uppsala kommun digitalt.

Det pågår mycket arbete i kommunens olika verksamheter, förvaltningar och bolag har kommit olika långt i sitt arbete mot digital transformation.

Det finns ett uttryckt behov av att få helhetsgrepp av det pågående arbetet och kommande utvecklingsbehov. Det behövs en gemensam plan och struktur för den övergripande koordineringen och uppföljningen för att säkerställa att Uppsala kommun ligger väl till i förhållande till den politiska visionen och vårt löfte till invånarna.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Begreppet ”Digital transformation” syftar på de verksamhetsförbättringar som är möjliga att genomföra med stöd av digital utveckling. Det kan handla om digitalisering av analog information och kommunikation vilket kan öka spridning och räckvidd och möjliggöra automatisering av processer och flöden. Det kan också handla om att utnyttja de möjligheter som digital teknik rymmer för att skapa detaljrika och aktuella lägesbilder för bättre styrning och ledning. En annan potential till verksamhetsförbättring ligger i att möta invånare och näringsliv via digitala kanaler för att skapa väl sammanhållna och ändamålsenliga välfärdstjänster av hög kvalitet.

Teknikutveckling går i snabb takt, inte minst gällande AI, vilket medför både stora möjligheter och stora utmaningar i hur vi tillämpar den nya tekniken på ett klokt sätt. Verksamhets- och teknikutvecklingen behöver gå i takt och ske samordnat för bästa effekt per satsad krona.

I Uppsala kommun finns högt satta mål för digital transformation och för att en kommunövergripande gemensam förflyttning ska ske mot målen behöver graden av samverkan verksamheter emellan och i kommunen som helhet öka. Mycket arbete pågår i respektive förvaltning, de olika verksamheterna har dock kommit olika långt och har olika förutsättningar för sin omställning.

Det finns, eller håller på att tas fram, övergripande planer eller strategier inom några förvaltningar bland annat vård- och omsorgsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, miljöförvaltningen, överförmyndarförvaltningen samt kultur- idrott- och fritidsförvaltningen. Det finns även objektplaner för kommande tre år, som delvis fångar behov av utveckling, dock primärt inriktade på och finansierade för förvaltning av befintliga system samt upphandling av ersättningssystem när avtalstid håller på att ta slut, samt tjänsteutvecklingsplaner för infrastruktur- och plattformstjänster.

It-verksamheten inom kommunledningskontoret har en vision för 2030 samt mål och strategier för 2025 - 2027 för hur verksamheten ska utvecklas för att på bästa sätt kunna stötta förvaltningar och bolag i deras digitala transformation. Som ett led i detta har it-avdelningen genomfört en större omorganisering i september 2025 för att bättre kunna möta de behov och utmaningar som omställningen innebär.

Idag saknas dock en strukturerad samordning av verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering och AI, inom kommunen. Dagens system speglar mestadels arbetsprocesser som är utvecklade under lång tid, av enskilda verksamheter, med komplexa, ofta myndighetsstyrda, verksamhetsregler och arbetssätt. Framöver krävs det mer av ett tillsammansarbete mellan olika delar av verksamheten, för att vidareutveckla arbetssätt och processer, och ett ledarskap som är villigt att driva förändring av arbetssätt utifrån systemens möjligheter, med kommunen som helhet samt användare och invånare i åtanke. Det saknas även en gemensam övergripande plan för genomförande och uppföljning av huruvida det sker en förflyttning mot visionen och målen gällande digital transformation.

Utan samordning och gemensamma övergripande planer riskerar våra strävanden att leda till fragmenterade initiativ, bristande resurseffektivitet, bristande användarvänlighet samt svårigheter att säkerställa centrala nyckelkompetenser, så som till exempel juridik och informationssäkerhet. Vidare behöver initiativ säkras så att

digitaliseringen bedrivs i linje med kommunens strategiska mål och styrande principer för till exempel cybersäkerhet och arkitektur. Bristande resurseffektivitet innebär att insatser riskerar att dupliceras, att synergier mellan olika verksamheter uteblir samt att resurser används utan optimal samordning, vilket leder till ökade kostnader och minskad effekt. Bristande användarvänlighet kan leda till digital stress bland medarbetare och invånare och riskera att effekterna av ökad digitalisering uteblir.

Syftet med förslaget till beslut är således att möta upp behovet och avsaknaden av en övergripande helhetsplan och samordnad koordinering av kommunens digitaliseringsarbete. Vidare syftar det till att skapa en samsyn och att både förtroendevalda och kommunens ledning ska kunna se och följa hur Uppsala kommun ligger till i förhållande till den politiska visionen.

Sedan hösten 2024 är Uppsala kommunpartner med AI Sweden och som en del av vårt partnerskap erbjuds möjlighet att genomföra en så kallad AI-mognadsmätning. Vi ska genomföra en sådan mätning för att få ytterligare perspektiv och en gemensam bild av kommunens nuläge vilket i sin tur kan utgöra delar av ett underlag till en övergripande plan för helheten.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader för samordning, att genomföra en AI- mognadsmätning samt att ta fram en övergripande plan hanteras inom befintlig ekonomisk ram för kommunstyrelsen. Kostnader för genomförande av enskilda projekt och initiativ hanteras i ordinarie budgetprocesser i respektive förvaltning samt vid behov som en del av mål- och budgetprocessen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 24 september 2025

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Ekonomidirektör och
biträdande stadsdirektör